

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053

+38 044 486 28 78 +38 067 103 58 88

info@auc.org.ua amu.inform@gmail.com t.me/auc_ua auc.org.ua

№ 5-115/25
від 19 лютого 2025 року

Міністерство фінансів України

*Пропозиції Асоціації міст України до
Бюджетної декларації на 2026–2028 роки*

Асоціація міст України відповідно до Закону України «Про асоціації органів місцевого самоврядування» та Бюджетного кодексу України надає Міністерству фінансів України пропозиції до Бюджетної декларації на 2026–2028 роки. В частині взаємовідносин державного бюджету з місцевими бюджетами передбачити, що у 2026–2028 роках **бюджетна політика щодо місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин буде спрямована на:**

1. Зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування шляхом:

1.1. Збільшення доходів бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад (збереження та удосконалення існуючих стабільних джерел доходів, диверсифікація джерел наповнення бюджетів, недопущення скасування або вилучення доходів громад на користь інших бюджетів).

1.2. Досягнення показника частки надходжень до бюджетів територіальних громад без урахування міжбюджетних трансфертів у надходженнях зведеного бюджету України до рівня не нижче 25%.

1.3. Відновлення зарахування до бюджетів територіальних громад податку на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу.

1.4. Запровадження вертикально-горизонтального бюджетного вирівнювання шляхом:

- надання територіальним громадам дотації на підставі розрахунку фінансових нормативів бюджетної забезпеченості на основі економічного, соціального, природного та екологічного стану відповідних територій, виходячи з рівня мінімальних соціальних потреб, встановленого законом, та державних стандартів (вимог) і нормативів за кожним із делегованих державою місцевому самоврядуванню повноважень;

- скасування поняття реверсної дотації та припинення відповідних вилучень коштів з місцевих бюджетів;

- застосування актуальних та верифікованих даних чисельності населення у територіальних громадах;

- урахування сфер повноважень органів місцевого самоврядування.

1.5. Списання заборгованості за середньостроковими позиками та безвідсотковими позичками, наданими місцевим бюджетам у 2009–2014 роках, з метою підвищення кредитного рейтингу територіальних громад та відкриття їм доступу до «дешевих» кредитних ресурсів для фінансування проєктів відновлення.

2. Збалансування доходів та повноважень органів місцевого самоврядування, недопущення звуження свободи дій органів місцевого самоврядування самостійно розпоряджатися фінансовими ресурсами в межах власної відповідальності шляхом:

2.1. Чіткого розмежування повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

2.2. Зарахування місцевих податків та зборів виключно до бюджетів територіальних громад.

2.3. Безумовної компенсації втрат органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, та недопущення передачі на рівень місцевих бюджетів фінансового забезпечення видаткових повноважень без відповідного компенсаційного ресурсу.

2.4. Перегляду та затвердження оновлених соціальних стандартів і нормативів надання гарантованих державою послуг в описовому та вартісному вигляді за кожним з делегованих органам місцевого самоврядування повноважень органів державної влади.

2.5. Щорічного збільшення частки зарахування податку на доходи фізичних осіб до бюджетів місцевого самоврядування для досягнення у 2028 році такої частки в обсязі 80% (з 2026 року – 70%, з 2027 року – 75%, з 2028 року – 80%).

2.6. Застосування формульного підходу при розподілі між бюджетами територіальних громад субвенцій та дотацій з державного бюджету.

2.7. Додавання до Бюджетної декларації показників міжбюджетних трансфертів у розрізі бюджетів територіальних громад для врахування органами місцевого самоврядування таких показників при підготовці прогнозів місцевих бюджетів.

2.8. Зміни методики оцінки (розрахунку) чисельності населення у територіальних громадах, що використовується для розрахунку обсягу міжбюджетних трансфертів.

3. Інституційне, організаційне та правове посилення бюджетного планування на місцевому рівні та адміністрування податків і зборів, що зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування шляхом:

3.1. Закріплення виключно за органами місцевого самоврядування права встановлення пільг з місцевих податків і зборів.

3.2. Посилення контролю податковими органами за дотриманням платниками порядку сплати податків та зборів, що зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування, а також правильності нарахування, повноти та своєчасності їх сплати.

3.3. Забезпечення належного обміну інформацією між податковими органами та органами місцевого самоврядування.

Просимо врахувати зазначені пропозиції Асоціації міст України при підготовці Бюджетної декларації на 2026–2028 роки, а також у подальшому при підготовці Державного бюджету України на 2026 рік, змін до бюджетного та податкового законодавства в частині місцевих бюджетів та міжбюджетних трансфертів.

Виконавчий директор

Олександр СЛОБОЖАН